

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W LUBARTOWIE
ZA 2019 ROK

Spis treści

Wstęp	2
I. Organizacja działalności Ośrodka	4
II. Struktura dochodów i wydatków w 2019 r.	6
III. Pomoc społeczna	11
1. Charakterystyka osób/rodzin objętych pomocą społeczną.....	11
2. Charakterystyka działalności związana ze strukturą wydatków z pomocy społecznej..	12
2.1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	14
2.2. Domy pomocy społecznej	15
2.3. Składki zdrowotne.....	16
2.4. Sprawienie pogrzebu	16
2.5. Schronienie	17
2.6. Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”	17
2.7. Zasiłki stałe	18
2.8. Zasiłki okresowe	18
2.9. Zasiłki celowe	19
3. Inne działania podejmowane na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej	19
3.1. Praca socjalna	19
3.2. Projekty realizowane przez pracowników socjalnych	24
3.3. Aktywność projektowo-konkursowa	25
3.4. Poradnictwo specjalistyczne	25
3.5. Dystrybucja żywności w ramach Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym FEAD	26
4. Świetlica Środowiskowa dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych	26
5. Dzienny Dom Pomocy Społecznej	26
IV. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	28
V. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym	28
VI. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	29
1. Świadczenia rodzinne	29
1.1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego	29
1.2. Świadczenia opiekuńcze	30
1.2.1. Zasiłek pielęgnacyjny	30
1.2.2. Świadczenie pielęgnacyjne	31
1.2.3. Specjalny zasiłek opiekuńczy	32
1.3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	33
1.4. Świadczenie rodzicielskie	33
2. Zasiłek dla opiekuna	35
3. Świadczenia wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	35
4. Fundusz alimentacyjny	36
4.1. Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych	36
VII. Dodatki mieszkaniowe i zryczałtowany dodatek energetyczny	38
1. Dodatki mieszkaniowe	38
2. Zryczałtowany dodatek energetyczny	39
VIII. Działania na rzecz rodziny. Zespół ds. Asysty Rodzinnej	39
IX. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	41
X. Bilans potrzeb, kierunki działania na 2020 r.	42

WSTĘP

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Pomocy tej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Celem pomocy jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób lub rodzin zwracających się o pomoc oraz ich integracji ze środowiskiem. W przepisach wielokrotnie przywoływana jest zasada pomocniczości, która wskazuje pierwszeństwo korzystania z własnych zasobów i uprawnień przez osoby i rodziny oraz kładzie nacisk na wspieranie, a nie na bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

1. przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
2. pracy socjalnej,
3. prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
4. analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
5. realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
6. rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 701 zł, zwanej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
2. osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528 zł, zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,

3. rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej „kryterium dochodowym rodziny”
 - przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt. 2–15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.
4. osobom/rodzinom, których dochód przekracza kryterium dochodowe, ale nie przekracza 150% kryterium dochodowego, korzystającym z bezzwrotnego świadczenia w ramach Wieloletniego Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek: osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu.

Wszelka pomoc społeczna kierowana jest do indywidualnego klienta lub rodziny.

Wydanie decyzji administracyjnej następuje na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się o pomoc. Udzielenie świadczeń w postaci pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego nie wymaga wydania decyzji.

Realizatorami zadań, które nakłada na gminę ustawa o pomocy społecznej są m.in. pracownicy socjalni zatrudnieni w MOPS w Lubartowie. Do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności:

1. prowadzenie pracy socjalnej;
2. analizowanie i ocenianie zjawisk, wymagających świadczenia pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;
3. udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w rozwiązywaniu spraw życiowych osobom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej; skuteczne posługiwanie się przepisami prawa w realizacji tych zadań;
4. pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielanie pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskaniu pomocy;
5. udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej;
6. pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych;
7. współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczenia patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych, łagodzenie skutków ubóstwa;
8. inicjowanie nowych form pomocy osobom i rodzinom mającym trudną sytuację życiową oraz inspirowanie powołania instytucji świadczących usługi służące poprawie sytuacji takich osób i rodzin;
9. współuczestniczenie w inspirowaniu, opracowaniu, wdrażaniu oraz rozwijaniu regionalnych i lokalnych programów pomocy społecznej ukierunkowanych na podniesienie jakości życia.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi,

Kościółem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie jest jednostką organizacyjną Gminy Miasto Lubartów. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Uchwały NR XVI/131/2020 Rady Miasta Lubartów z dnia 31 stycznia 2020 r. w sprawie przyjęcia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, zmienionego Uchwałą NR XIX/159/2020 Rady Miasta Lubartów z dnia 28 kwietnia 2020 r.; Zarządzenia Nr VII/337/2020 Burmistrza Miasta Lubartów z dnia 28 lutego 2020 roku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, aktów prawnych wydanych przez Radę Miasta, Burmistrza Miasta i Dyrektora Ośrodka.

Ramy prawne określające funkcjonowanie i zadania Ośrodka regulują przepisy prawa, a w szczególności:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- Ustawa z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy, a organy administracji rządowej oraz zmianie niektórych ustaw;
- uchwała Nr XIII/55/90 Miejskiej Rady Narodowej w Lubartowie z dnia 14 marca 1990r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie;
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- Ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego;
- Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- Ustawa o świadczeniach rodzinnych;
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne;
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;

Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2019 r. realizowane były przez:

- Dział Pomocy Środowiskowej, do zadań którego należy m.in. przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w sprawie udzielenia pomocy społecznej klientom Ośrodka oraz na potrzeby innych instytucji i ośrodków pomocy społecznej; świadczenie pracy socjalnej; udzielanie porad specjalistycznych; w tym w ramach Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego: wspieranie rodzin (przejawiających trudności

w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych), mających problemy opiekuńczo-wychowawcze za pośrednictwem asystentury, osób i rodzin doznających przemocy, a także podejmowanie działań na rzecz środowiska lokalnego;

- Dział Świadczeń Społecznych i Usług, do zadań którego należy m.in. przygotowywanie i realizacja decyzji administracyjnych, w szczególności w sprawach pomocy społecznej, świadczeń opieki zdrowotnej, składek zdrowotnych i emerytalno-rentowych; koordynowanie realizacji usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych; windykacja wierzytelności;
- Dział Świadczeń Socjalnych, do zadań którego należy realizacja: świadczeń rodzinnych i przysługujących do nich dodatków; zasiłku dla opiekuna; świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu; świadczeń z funduszu alimentacyjnego; dodatku mieszkaniowego i zryczałtowanego dodatku energetycznego oraz świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym;
- Dział Finansowo-Księgowy, do zadań którego należy m.in. prowadzenie rachunkowości Ośrodka; dokonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi; wstępnej kontroli operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym; prowadzenie spraw płacowych; wystawianie tytułów wykonawczych dot. wierzytelności;
- Dział Administracyjno-Kadrowy, do zadań którego należy m.in. prowadzenie spraw: kadrowych; z zakresu ochrony danych osobowych; kontroli zarządczej; zamówień publicznych; spraw gospodarczych i obsługi systemów teleinformatycznych;
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej, do zadań którego należy m.in. świadczenie usług opiekuńczych, higienicznych oraz w formie posiłków osobom starszym, samotnym, niepełnosprawnym; prowadzenie terapii zajęciowych z pensjonariuszami; udzielanie wsparcia psychologicznego;
- kadre zarządzającą Ośrodkiem: Dyrektor MOPS w Lubartowie, Zastępca Dyrektora ds. pomocy środowiskowej, Zastępca Dyrektora ds. świadczeń i usług, główny księgowy, kierownicy komórek organizacyjnych;
- samodzielne stanowisko pracy, tj. starszy specjalista ds. analityczno-planistycznych, strategii i programów.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. w Ośrodku zatrudnionych było 49 pracowników w wymiarze 42,625 etatów. W ub.r. w Ośrodku zatrudnionych było 11 pracowników socjalnych.

Ponadto, w działalność Ośrodka zaangażowane były osoby bezrobotne, które odbywały staż:

- jedna osoba skierowana na staż przez Powiatowy Urząd Pracy w Lubartowie;
- cztery osoby skierowane na staż przez organizacje, które realizują staże w ramach projektów unijnych.

Szeroki zakres realizowanych w Ośrodku zadań wymaga zatrudnienia dobrze przygotowanej, wykształconej kadry. Umiejętności pracowników w decydujący sposób wpływają na zadania realizowane przez Ośrodek. Wśród etatowych pracowników:

- 40 osób – 81,7 % posiada wykształcenie wyższe (przede wszystkim pedagogiczne, politologiczne, socjologiczne, psychologiczne, resocjalizacyjne, prawne, ekonomiczne administracyjne, marketing i zarządzanie);
- 4 osoby – 8,1 % posiada wykształcenie średnie pomaturalne;
- 5 osób – 10,2 % posiada wykształcenie zawodowe i niższe.

W grupie pracowników posiadających wykształcenie wyższe - 12 osób ma ukończone studia podyplomowe:

- 6 osób w zakresie organizacji pomocy społecznej, w tym 2 osoby ukończyły studia podyplomowe na drugim kierunku;
- polityka rolna z wykorzystaniem funduszy Unii Europejskiej;

- negocjacji w sytuacjach kryzysowych;
- 1 osoba w zakresie diagnozy i terapii dysleksji rozwojowej;
- 2 osoby w zakresie niedostosowania społecznego i resocjalizacji;
- 1 osoba w zakresie rachunkowości i finansów;
- 1 w zakresie rachunkowości budżetowej;
- 1 osoba w zakresie ekonomii o specjalności rachunkowość.

W 2019 roku w szkoleniach zewnętrznych, seminariach lub konferencjach uczestniczyło 36 pracowników Ośrodka. Szkolenia pracowników dotyczyły ściśle działalności Ośrodka oraz specyfiki działów, w którym pracownik odbywający szkolenie pracuje. Szkolenia ukierunkowane były na doskonalenie warsztatu pracy, umiejętności interpersonalnych i społecznych, stosowania prawa w realizacji zadań jednostki oraz narzędzi w pracy z klientem pomocy społecznej. Były to m. in.:

- specjalistyczne szkolenia dotyczące: spraw finansowych – zmiany przepisów w zakresie rachunkowości oraz w klasyfikacji i sprawozdawczości budżetowej; zagadnienia dotyczące świadczeń rodzinnych, wychowawczych, funduszu alimentacyjnego, pomocy materialnej dla uczniów;
- specjalistyczne szkolenia dla pracowników socjalnych dotyczące: bezpieczeństwa i samoobrony w miejscu pracy, które odbyli wszyscy pracownicy socjalni; procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych w rodzinach; aktualnych procedur i postępowania w pracy pracownika socjalnego z zastosowaniem przepisów ustawy o pomocy społecznej; tematyki postępowania w ramach procedury „Niebieskie Karty”; superwizja dla członków grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego; pracy z dziećmi krzywdzonymi; sposobów radzenia z zachowaniem agresywnym klientów ośrodka pomocy społecznej; zagadnień ochrony zdrowia psychicznego w pracy pracowników pomocy społecznej – praca z osobami chorymi psychicznie;
- tematyczne szkolenia dla asystentów rodziny;
- szkolenia z zakresu właściwości pozostałych działów Ośrodka dotyczące: sprawozdawczości jst: zakresu i procedur przechowywania dokumentacji pracowniczej; działalności jst. zgodnie z zaleceniami RIO; pracowniczych planów kapitałowych; prawa pracy i czasu pracy; efektywnego wykorzystania oprogramowania dedykowanego w pracy pomocy społecznej; zmian w zakresie przyznawania świadczeń rodzinnych oraz bieżącej ich realizacji;
- tematyczne szkolenia, konferencje, seminaria dotyczące różnych problemów społecznych m.in.: komunikacji i współpracy z przewlekle chorymi osobami w wieku senioralnym; współpracy interdyscyplinarnej w ramach przeciwdziałania przemocy;
- szkolenia dotyczące zwiększenia bezpieczeństwa pracy pracowników - BHP.

II. Struktura dochodów i wydatków w 2019 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskuje dochody związane z realizacją zadań własnych oraz zleconych z zakresu administracji rządowej.

W 2019 r. uzyskano dochody w łącznej kwocie 808.452,98.zł. (tab.1,2,3)

Dochody gminy związane z realizacją zadań własnych Gminy Miasto Lubartów, obrazuje tabela nr 1.

Tabela nr 1. Dochody gminy związane z realizacją zadań własnych gminy

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
Ogółem, w tym:	213.962,00	213.241,36
1. Zasiłki i pomoc w naturze (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych /zwrotnych/)	-	-
2. Zasiłki z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych”)	47,00	64,08
3. Usługi opiekuńcze (wpływy z usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych)	145.000,00	153.434,39
4. Usługi świadczone w Dziennym Domu Pomocy Społecznej (odpłatności za usługi)	61.000,00	57.105,97
5. Domy Pomocy Społecznej (rozliczenie z lat ubiegłych, odsetki ustawowe)	100,00	4,30
6. Wpływy z różnych dochodów (odpłatności za DPS z lat ubiegłych)	6.500,00	-
7. Działalność Ośrodka (wynagrodzenie za terminowe wpłaty składek ZUS i podatku dochodowego, zwrot kosztów upomnienia)	600,00	2.086,62
8. Dodatki mieszkaniowe (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych //zwrotnych /)	500,00	290,00
9. Pozostała działalność Ośrodka (wynajem lokalu dla Klubu Abstynenta „NADZIEJA”; PEC w Lubartowie)	215,00	256,00

Źródło: MOPS Lubartów

Dochody gminy związane z realizacją zadań zleconych Gminie Miasto Lubartów, obrazuje tabela nr 2.

Tabela nr 2. Dochody gminy związane z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie (dochód przekazany do budżetu gminy)
Ogółem, w tym:	95.500,00	124.593,90
1. Wpływy z funduszu alimentacyjnego	68.000,00	107.906,28
2. Wpływy z zaliczki alimentacyjnej	27.500,00	16.687,62

Źródło: MOPS Lubartów

Dochody państwa związane z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3. Dochody państwa związane z realizacją zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie (dochód przekazany do budżetu państwa)
Ogółem, w tym:	196.605,00	470.617,72
1. Wpływy z funduszu alimentacyjnego	102.000,00	161.859,42
2. Wpływy z zaliczki alimentacyjnej	27.500,00	16.687,62
3. Wpływy z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	16.000,00	16.477,66
4. Wpływy z odsetek ustawowych od funduszu alimentacyjnego	-	244.133,58
5. Zasiłki i pomoc w naturze – zasiłki okresowe (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych)	10.000,00	440,95
6. Zasiłki i pomoc w naturze – zasiłki stałe (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych)	20.000,00	8.012,20
7. Zasiłki z prog. Pomoc państwa w zakresie dożywiania (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych)	105,00	160,92
8. Składki zdrowotne (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych)	1.000,00	-
9. Fundusz alimentacyjny (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych)	5.000,00	4.678,93
10. Świadczenia rodzinne (zwrot nienależnie pobranych świadczeń, rozliczonych z lat ubiegłych)	15.000,00	16.155,83
11. Świadczenia rodzinne (rozliczenie z lat ubiegłych, odsetki ustawowe)	-	1.738,49
12. Fundusz alimentacyjny (rozliczenie z lat ubiegłych, odsetki ustawowe od nienależnie pobranych świadczeń)	-	272,12

Źródło: MOPS Lubartów

W 2019 r. wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie wyniosły 10.223.962,12 zł, w tym na:

- świadczenia społeczne, socjalne i pomoc materialną dla uczniów; – 7.423.158,81 zł;
- usługi opiekuńcze – wydatki MOPS (opieka wytchnieniowa) – 649,44 zł;
- utrzymanie MOPS – 2.622.621,14 zł., w tym na działalność:

– Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	– 2.090.523,98 .zł;
– Dziennego Domu Pomocy Społecznej	– 279.192,84 zł;
– Świetlicy Środowiskowej	– 22.459,87 zł;
– inne (transport obiadów do placówki szkolnej)	– 8.913,62 zł;
– realizacja projektu „Świetlica nowych szans”	– 61.431,44 zł;
– realizacja projektu „Nie chcę być bierny”	– 12.963,39 zł;
– koszty obsługi świadczeń rodzinnych	– 147.136,00 zł;
– przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	– 12.415,43 zł;
– wspieranie rodziny	– 79.133,61 zł;
– rodziny zastępcze	– 70.912,34 zł;
– placówki opiekuńczo-wychowawcze	– 15.071,35 zł.

Łącznie wydatki MOPS w Lubartowie oraz wydatki z planu Urzędu Miasta Lubartów wyniosły – 10.947.588,50 zł.

- wydatki z planu fin. Ośrodka	-	10.223.962,12 zł
- wydatki z planu fin. UM	-	723.626,38 zł (dotacja na usługi opiekuńcze).

Wydatki Ośrodka przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4. Wydatki MOPS w Lubartowie

Rozdział	Nazwa	Zadania własne	Zadania własne w części dotowane	Zadania własne dotowane	Zadania zlecone	Razem
85195	Ochrona zdrowia	-	-	-	1.087,70	1.087,70
85202	Domy Pomocy Społecznej	510.236,88	-	-	-	510.236,88
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (zas. stałe)	-	-	36.362,57	-	36.362,57
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze	99.750,94	346.600,01	-	-	446.350,95
85216	Zasiłki stałe	-	-	440.308,25	-	440.308,25
85228	Usługi opiekuńcze	405.641,64	-	-	317.984,74	723.626,38
85326	Usługi opiekuńcze – wkład własny „opieka wytchnieniowa”	649,44	-	-	-	649,44
85231	Pomoc cudzoziemcom	-	-	-	1.908,40	1.908,40
85230	Pozostała działalność (program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”)	111.090,88	252.426,40	-	-	363.517,28
85415	Pomoc materialna dla uczniów (stypendia i zasiłki szkolne)	30.312,69	121.250,75	-	-	151.563,44
85215	Dodatki mieszkaniowe	237.115,94	-	-	-	237.115,94
85215	Dodatki energetyczne	-	-	-	6.744,89	6.744,89
85502	Świadczenia rodzinne, zasiłek dla opiekuna,	-	-	-	5.153.394,17	5.153.394,17

	świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego					
85502	Świadczenie z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	-	-	-	8.000,00	8.000,00
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (św. rodz.i zas. dla op.)	-	-	-	66.568,34	66.568,34
Razem świadczenia społeczne z tego:		1.394.798,41	720.277,16	476.670,82	5.555.688,24	8.147.434,63
- wydatki z planu fin. Ośrodka -		989.156,77			5.237.703,50	7.423.808,25
- wydatki z planu fin. UM (usługi opiekuńcze)		405.641,64			317.984,74	723.626,38
85154	Świetlica Środowiskowa	22.459,87	-	-	-	22.459,87
85219	Dzienny Dom Pomocy Społecznej	279.192,84	-	-	-	279.192,84
85219	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	1.639.903,80	450.620,18	-	-	2.090.523,98
85502	Koszty obsługi wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	-	-	-	240,00	240,00
85502	Koszty obsługi świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	-	-	-	146.896,00	146.896,00
Razem utrzymanie Ośrodka – wydatki Ośrodka		1.941.556,51	450.620,18	-	147.136,00	2.539.312,69
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	12.415,43	-	-	-	12.415,43
85295	Pozostała działalność, z tego:	83.308,45:	72.294,83:	-	-	83.308,45:
	- transport posiłków do placówki szkolnej;	8.913,62	-			8.913,62
	- projekt „Świetlica nowych szans”	-	61.431,44			61.431,44
	- projekt „Nie chcę być bierny”	2.100,00	10.863,39			12.963,39
85504	Wspieranie rodziny	53.456,61	25.677	-	-	79.133,61
85508	Rodziny zastępcze	70.912,34	-	-	-	70.912,34
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	15.071,35	-	-	-	15.071,35

Razem pozostałe zadania	235.164,18	97.971,83	-	-	260.841,18
Ogółem z tego:	3.571.519,10	1.268.869,17	476.670,82	5.702.824,24	10.947.588,50
- wydatki Ośrodka	3.165.877,46	1.268.869,17	476.670,82	5.384.839,50	10.223.962,12
- wydatki Gminy (wykonanie)	405.641,64			317.984,74	723.626,38

Źródło: MOPS Lubartów

Fundusz płac

W ub.r. na fundusz płac (wynagrodzenia osobowe: wynagrodzenia z tytułu umów o pracę; dodatkowe wynagrodzenie roczne; nagrody, w tym jubileuszowe, odprawy, składki ZUS od pracodawcy), wydatkowano łącznie 2.337.407,37 zł. Średnie, miesięczne wynagrodzenie brutto pracownika z wyłączeniem odpraw, nagród, nagród jubileuszowych i ekwiwalentu za urlop wyniosło 3.575,65 zł brutto.

III. Pomoc społeczna

3. Charakterystyka osób/rodzin objętych pomocą społeczną

W Lubartowie, wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., zameldowanych było na stałe 21.437 osób (dane UM Lubartów). W ub.r. wsparciem z pomocy społecznej objęto 494 rodziny, w których było 906 osób, co stanowi 4,22% ogółu mieszkańców Lubartowa.

Charakterystykę rodzin objętych pomocą MOPS w Lubartowie przedstawiono w tabeli nr 5.

Tabela nr 5. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	2019 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem, w tym:	494	906
- o liczbie osób		
1	290	290
2	89	178
3	63	189
4	32	128
5	9	45
6 i więcej	11	76

Źródło: MOPS Lubartów

W 2019 r. najczęstszymi powodami ubiegania się o wsparcie ośrodka pomocy społecznej było: ubóstwo – 249 rodzin (50,40% rodzin obejmowanych pomocą społeczną); długotrwała choroba – 240 rodzin (48,58%); niepełnosprawność – 212 rodzin (42,92%); bezrobocie – 206 rodziny (41,70%); bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia

gospodarstwa domowego – 82 rodziny (16,60%); przemoc w rodzinie – 75 rodzin (15,18%); alkoholizm – 53 rodziny (10,73%), potrzeba ochrony macierzyństwa – 33 rodziny (6,68%).

Z pomocy korzystały również rodziny, w których występowały: bezdomność – 14 rodzin (2,83%); trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego – 8 rodzin (1,62%); narkomania – 2 rodziny (0,40%); zdarzenie losowe – 2 rodziny (0,40%); sytuacja kryzysowa – 1 rodzina (0,20%).

Wskazane wyżej powody obrazuje tabela nr 6.

Tabela nr 6. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze

Powód trudnej sytuacji życiowej	2019 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	249	462
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	14	14
Potrzeba ochrony macierzyństwa	33	156
Bezrobocie	206	461
Niepelnosprawność	212	321
Długotrwała lub ciężka choroba	240	368
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – w tym:	82	246
• rodziny niepełne	56	180
• rodziny wielodzietne	12	64
Przemoc w rodzinie	75	234
Alkoholizm	53	72
Narkomania	2	2
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	8	8
Zdarzenie losowe	2	4
Sytuacja kryzysowa	1	3

Źródło: MOPS Lubartów

4. Charakterystyka działalności związana ze strukturą wydatków z pomocy społecznej

W 2019 r. w sprawie różnych form pomocy społecznej wydano 2.856 decyzji administracyjnych, w tym, 35 postanowień oraz 14 decyzji odmownych. Przyczynami wydania decyzji odmownych były: niespełnienie kryterium dochodowego zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej (3decyzje); brak przesłanek wynikających z art. 37 ustawy o pomocy społecznej (1 decyzja); brak przesłanek wynikających z art. 38 ustawy o pomocy społecznej (2 decyzje); brak współpracy i możliwości przeprowadzenia wywiadu środowiskowego (6 decyzji); brak przesłanek wynikających z art. 41 ustawy o pomocy społecznej (2 decyzje).

W 2019 r. wydatki na świadczenia z pomocy społecznej wyniosły 2.732.999,61 zł.

Strukturę wydatków na świadczenia z pomocy społecznej przyznawanych w ramach zadań własnych i zleconych z zakresu administracji rządowej, przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7. Struktura wydatków na świadczenia – zadania własne i zlecone

Formy pomocy	Liczba osób	Kwota
Usługi opiekuńcze	63	420.134,18
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	4	43.545,22
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	12	317.984,74
Odpłatności za pobyt mieszkańców Lubartowa w domach pomocy społecznej	21	510.236,88
Składki na ubezpieczenie zdrowotne (od zasiłków stałych)	83	36.362,57
Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w tym:	385	363.517,28
• świadczenia pieniężne (zasiłki celowe)	245	295.600,00
• posiłek dla dzieci i młodzieży	112	37.165,03
• dowóz posiłków do szkoły	3	149,38
• posiłki dla osób dorosłych	28	30.602,87
Zasiłki stałe	92	440.308,25

Zasiłki okresowe, w tym z powodu:	181	347.410,01
• bezrobocia	153	265.961,01
• długotrwałej choroby	20	17.941,00
• niepełnosprawności	33	63.508,00
Zasiłki celowe w formie pieniężnej	167	87.229,92
Zasiłki celowe w formie niepieniężnej w tym:	9	11.711,02
• opał	5	2.735,00
• schronienie	3	8.736,02
• dofinansowanie kosztów terapii	1	240,00
Stypendia i zasiłki szkolne	127	151.563,44
Pomoc cudzoziemcom	3	1.908,40
Ochrona zdrowia (wydanie decyzji administracyjnych o świadczenie opieki zdrowotnej)	15	1.087,70
Ogółem	505	2.732.999,61

Źródło: MOPS Lubartów

2.1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Wsparcie w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy osób innych, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2019 r. usługami opiekuńczymi objęto 63 osoby. Na tę formę pomocy wydatkowano kwotę 420.134,18 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Zakres tych usług obejmuje: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia; pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia; rehabilitację fizyczną i usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu; pomoc mieszkaniową (w uzyskaniu mieszkania, negocjowaniu i wnoszeniu opłat, drobnych remontów itp.); w uzasadnionych sytuacjach zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych.

W 2019 r. specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 16 osób, w tym, specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 12 osób. Na ww. formę usług wydatkowano 361.529,96 zł, w tym, na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 317.984,74 zł.

Koszt 1 godziny świadczonych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi określa się jako procent minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Koszt 1 godziny usług opiekuńczych wynosi – 0,82% minimalnego wynagrodzenia (tj.18,45 zł.) specjalistycznych usług opiekuńczych – 0,89% minimalnego wynagrodzenia (20,03 zł.), specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 0,95 % minimalnego wynagrodzenia za pracę (21,38 zł.). Szczegółowe zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania określa Uchwała Nr XX/127/2016 Rady Miasta Lubartów z dnia 28 października 2016 r. Natomiast warunki i tryb ustalania oraz pobierania opłat za specjalistyczne usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Łącznie pomocą w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w ub.r. objęto 79 osób na kwotę 781.664,14 zł.

W 2019 r. usługi opiekuńcze, usługi specjalistyczne oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizował Polski Czerwony Krzyż w Lublinie Oddział w Lubartowie.

2.2. Domy pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby, jej przedstawiciela ustawowego lub na podstawie postanowienia sądu o umieszczeniu bez zgody strony.

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie, która spełnia przesłanki określone w art.54 ustawy o pomocy społecznej tj.: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; braku możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę w codziennym życiu; braku możliwości zapewnienia tej osobie

przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszą w kolejności:

- mieszkaniac domu w wysokości do 70% posiadanego dochodu;
- małżonek, zstępni przed wstępnymi w przypadku, gdy dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego pod warunkiem, że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie jest niższa niż 300% tego kryterium;
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osobę skierowaną i zobowiązanych członków jej rodziny.

Zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązania się osób zobowiązanych z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, ustalonego w decyzji lub umowie, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Wydatki gminy podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego utrzymania mieszkańca. W domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

W 2019 r. w domach pomocy społecznej przebywało 27 mieszkańców Lubartowa. Osoby te przebywały w:

- Domu Pomocy Społecznej Zgromadzenia Sióstr Felicjanek w Jadwinowie dla osób starszych, przewlekle somatycznie chorych (kobiet) – 8 osób,
- Domu Pomocy Społecznej im. M. Rataja w Kocku dla osób dorosłych w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych (kobiet i mężczyzn) – 10 osób,
- Domu Pomocy Społecznej w Ostrowie Lubelskim dla niepełnosprawnych intelektualnie (kobiet i mężczyzn) – 3 osoby,
- Domu Pomocy Społecznej w Bończy dla mężczyzn przewlekle, psychicznie chorych – 1 osoba;
- Domu Pomocy Społecznej w Kostomłotach – 1 osoba;
- Domu Pomocy Społecznej w Kamińsku – 1 osoba;
- Domu Pomocy Społecznej w Kalince – 1 osoba;
- Domu Pomocy Społecznej „Senior” w Różance – 1 osoba;
- Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu – 1 osoba.

MOPS dofinansował koszty pobytu w domach pomocy społecznej 21 pensjonariuszom na łączną kwotę 510.236,88 zł, a za pozostałe sześć osób odpłatność ponosiła rodzina.

2.3. Składki zdrowotne

Na podstawie art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w 2019 r. MOPS przekazał do Narodowego Funduszu Zdrowia składki za 83 osoby na kwotę 36.362,57zł. Były to osoby otrzymujące zasiłek stały z pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

2.4. Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym, należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i odbywa się zgodnie z wyznaniem zmarłego w sposób ustalony przez gminę w Uchwale Nr XXXVI/227/09 Rady Miasta Lubartów z dnia 16 października 2009 r. w sprawie sposobu sprawienia pogrzebu.

W 2019 r. sprawiono jeden pogrzeb dla świadczeniobiorcy pomocy społecznej w Lubartowie na łączną kwotę 2.588,20 zł. Za koszt pogrzebu ZUS dokonał zwrotu wskazanych środków.

2.5. Schronienie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Gmina Miasto Lubartów w celu zabezpieczenia miejsc schronienia osobom bezdomnym z terenu miasta, zawarła umowy z podmiotami niepublicznymi tj. schroniskiem, noclegownią oraz ogrzewalnią tj.: Stowarzyszeniem „Monar” - Schroniskiem dla osób bezdomnych MARKOT w Chełmie; „Nadzieją” Charytatywnym Stowarzyszeniem Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu - Noclegownią dla bezdomnych mężczyzn w Lublinie i Ogrzewalnią dla bezdomnych mężczyzn. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w schronisku, noclegowni, ogrzewalni i innych miejscach do tego przeznaczonych. Ponieważ na terenie miasta Lubartowa nie ma takich placówek, osoby bezdomne, które nie mają zapewnionego schronienia (u rodziny, znajomych itp.), są kierowane do schroniska, noclegowni lub ogrzewalni. W 2019 r. w schronisku przebywały 2 osoby z terenu miasta Lubartowa, za ich pobyt MOPS pokrył wydatki na kwotę 5.703zł. Do noclegowni zostały skierowane również dwie osoby. Koszt pobytu ww. osób w noclegowni wraz z zabezpieczeniem miejsca w ogrzewalni i noclegowni w 2019 r. wyniósł 3.033,02 zł.

2.6. Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”

W 2019 roku Ośrodek realizował wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 ustanowiony uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. (M. P. z 2018 r. poz. 1007). Jego celem było wspieranie samorządów gminnych w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym tj. dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym. Program przewidywał również przyznanie świadczenia pieniężnego (zasiłków celowych) z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych. Beneficjentami Programu były osoby lub rodziny, których dochód nie przekroczył kwoty 150% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. 1.051 zł na osobę samotną i 792 zł na osobę w rodzinie.

Łącznie tą formą pomocy objęto 551 mieszkańców Lubartowa, przeznaczając na ten cel kwotę 363.517,28 zł, z której środki własne gminy stanowiły 111.090,88 zł, w tym 149,38 zł przeznaczono na pokrycie dowozu obiadów do Szkoły Podstawowej nr 4 w Lubartowie. Dotacja z budżetu państwa wyniosła – 252.426,40 zł.

Zadanie to jest dotowane w 60 % z budżetu państwa, natomiast 40 % stanowią środki własne gminy. W uzasadnionych sytuacjach Wojewoda może zmniejszyć udział gminy w kosztach

realizacji tego zadania. W ub.r. udział gminy stanowił 30,56% (111.090,88 zł), a środki z budżetu państwa – 69,44% (252.426,40 zł).

2.7. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. 701 zł;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. 528 zł.

Kwota zasiłku stałego nie mogła być wyższa od 645 zł miesięcznie. Najniższa wysokość zasiłku to kwota 30 zł.

W 2019 r. zasiłki stałe otrzymały 82 osoby samotne na łączną kwotę 419.537,25 zł. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 544,15 zł miesięcznie. Natomiast, 11 osób pozostających w rodzinie otrzymało zasiłki stałe na kwotę 20.771,00 zł, a ich średnia wysokość wyniosła 247,27 zł.

W ub.r. na wypłatę zasiłków stałych MOPS wykorzystał dotację z budżetu państwa stanowiącą 100% ogółu wydatków przeznaczonych na ten cel tj. 440.308,25zł.

2.8. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje, w szczególności, ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Wysokość zasiłku okresowego ustala się:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł;
- w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ww. kryterium nie może być niższa (kwota gwarantowana, wypłacana z budżetu państwa) niż 50% różnicy między:

- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Przyznane świadczenie w formie zasiłku okresowego nie może być niższe niż 20 zł miesięcznie. Okres na jaki przyznawany jest zasiłek okresowy ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

W 2019 r. wydatki na zasiłki okresowe wyniosły 347.410,01 zł. z tego: 346.600,01 zł pochodziło z budżetu państwa, a 810,00 zł - z budżetu gminy. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 361,50 zł. Pomocą w ww. formie objęto 181os., w szczególności z powodu: bezrobocia (153 os.), niepełnosprawności (33 os.) i długotrwałej choroby (20 os.).

2.9. Zasiłki celowe

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw. Zasiłek celowy może być również przyznany osobie/rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

Wydatki na zasiłki celowe w 2019 r. wyniosły 98.940,94 zł (w formie pieniężnej i niepieniężnej), w tym specjalne zasiłki celowe – 22.297,20 zł. Z tej formy pomocy skorzystało 197 osób, w tym 60 osób, które otrzymały specjalny zasiłek celowy.

3. Inne działania podejmowane na rzecz świadczeniobiorców pomocy społecznej

3.1. Praca socjalna

Ustawowym obowiązkiem ośrodków pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej rozumianej jako działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez organizowanie dostępu do całego systemu usług, umożliwiających w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym. Głównym realizatorem pracy socjalnej jest pracownik socjalny, który już przy pierwszej wizycie, podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego analizuje wraz z klientem jego sytuację, zastanawia się nad możliwościami rozwiązywania występujących problemów, udziela porad, motywuje do zmiany zachowań, które pomogłyby mu w dalszym życiu. Niejednokrotnie przeprowadza pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych. Ponadto, podejmuje szereg działań zmierzających do zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych, poprawy stanu zdrowia klienta, zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, poprawy funkcjonowania rodziny, osób zaburzonych psychicznie, z problemem alkoholowym; działa na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia, zapewnienia/uzyskania niezbędnych środków materialnych osobom znajdującym się w niedostatku.

W roku 2019 wsparciem objęto 494 rodziny, w których przeprowadzono 1.758 wywiadów środowiskowych, w tym, dla innych jednostek 45 wywiadów. Pracę socjalną prowadzono z 906 osobami. Ukierunkowano ją głównie na wsparcie rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej, w celu niwelowania problemów, głównie:

- **długotrwałej lub ciężkiej choroby** – z tego powodu pracę podjęto na rzecz 240 środowisk rozpoznając potrzeby osób dotkniętych długotrwałą lub ciężką chorobą, głównie w zakresie ponoszonych kosztów leczenia, udzielając pomocy na realizację przedkładanych recept. Pracownicy socjalni instruowali również swoich klientów w zakresie możliwości pozyskania adekwatnej do stanu ich zdrowia pomocy medycznej, prowadzili rozmowy wspierające i informacyjne na temat konieczności przestrzegania zaleceń lekarskich, stosowania specjalnej diety, systematycznej kontroli lekarskiej i przeprowadzenia diagnostyki. W ekstremalnych przypadkach uruchamiali opiekę hospicyjną, podejmowali kontakty z personelem szpitalnym, lekarzami i pielęgniarkami przychodni rodzinnych. W razie konieczności negocjowano pobyty klientów w oddziałach szpitalnych, wzywano interwencje służb

medycznych w przypadkach osób wymagających wzmożonej opieki i pielęgnacji udzielano informacji na temat funkcjonujących w okolicach zakładach opiekuńczo-leczniczych, zasad umieszczenia, pobytu i odpłatności. W 15 przypadkach na wniosek zainteresowanych, lub w związku z udzieleniem osobie nieubezpieczonej pomocy medycznej w trybie nagłym, przeprowadzono postępowanie w sprawie ustalenia prawa do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych na okres do 90 dni. W przypadku osób dotkniętych chorobą alkoholową, które samodzielnie i dobrowolnie nie podjęły leczenia odwykowego, skierowano 11 wniosków do MKRPA w Lubartowie.

- **niepełnosprawności** – 212 środowisk, w których występowała niepełnosprawność z tytułu wieku, niezdolności do pracy, czy stopnia zostało objętych wsparciem pracowników socjalnych. Działania ukierunkowane były m.in. na pozyskanie i weryfikację orzeczeń o niepełnosprawności, pozyskanie zasiłków i dodatków pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku stałego, czy okresowego. Pracownicy informowali o przysługujących osobom niepełnosprawnym uprawnieniach i świadczeniach, w tym świadczeniu uzupełniającym z tytułu niezdolności do samodzielnej egzystencji. Niezwykle istotnym zakresem działalności było zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania osób tego wymagających. Z tej formy pomocy skorzystało 79 osób prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe, lub funkcjonujących w rodzinach. Pracownicy socjalni wspomagali również osoby wymagające całodobowej opieki lub członków ich rodziny w kompletowaniu dokumentacji do domu pomocy społecznej i ZOL.
- **bezrobocia** – pracą socjalną objęto 206 rodzin; w rozwiązywaniu powyższego problemu, pracownicy socjalni skupieni byli na działaniach, których celem było przeprowadzenie diagnozy występującego bezrobocia, określenie pozostawania osób bezrobotnych bez aktywności zawodowej, stworzenie planu działań mających na celu zmniejszenie ich liczby. Było to możliwe poprzez przekazywanie informacji o aktualnych ofertach pracy, w porozumieniu z PUP w Lubartowie i na podstawie przekazywanych przez UM Lubartów informacji. W ramach działalności na rzecz osób bezrobotnych, z dużą motywacją do zmiany pozycji na rynku pracy udzielano instruktażu dotyczącego przygotowania listu motywacyjnego, sporządzenia CV oraz właściwej prezentacji kandydata poszukującego pracy. Aktywizując bezrobotnych klientów, pracownicy socjalni podejmowali pracę w oparciu o kontrakt socjalny, nawiązywali współpracę z lokalnie działającymi fundacjami, stowarzyszeniami, aby stworzyć szanse i możliwości zmiany statusu zawodowego swoich klientów.
- **bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych** – pracą socjalną objęto 82 rodziny; wskazano na możliwość umożliwienie uzyskania wsparcia ze strony specjalistów zatrudnionych w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego; monitorowano sytuację socjalno-bytową, zdrowotną, opiekuńczą, wychowawczą, rodzin; udzielano wsparcia finansowego w formie świadczeń pieniężnych i rzeczowych przeznaczonych na pokrycie kosztów posiłków dla dzieci w szkołach i przedszkolach; mobilizowano do wykorzystania uprawnień z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych; wskazywania możliwości uczestniczenia dzieci w zajęciach prowadzonych w placówkach rozwijających zainteresowania dzieci; podejmowano działania interwencyjne w celu poprawy funkcjonowania rodzin;
- **alkoholizmu** – można zauważyć, że istotną liczbę wśród klientów tut. Ośrodka stanowią osoby uzależnione od alkoholu. W roku sprawozdawczym pracą socjalną podejmowano na rzecz 53 gospodarstw domowych dotkniętych tym problemem. Pracownicy socjalni starali się mobilizować osoby nadużywające alkoholu do podjęcia decyzji, i w dalszej kolejności działań mających na celu wyjście z nałogu.

Wskazywano na dostępność do specjalistów zajmujących się problemem: psychologa ZEP w tut. Ośrodku, terapeutów Poradni Leczenia Uzależnień SP ZOZ w Lubartowie, psychologów w Punkcie Konsultacyjnym MKRPA w Lubartowie działającym w siedzibie Stowarzyszenia Klub Abstynenta „Nadzieja” Rozpowszechniano informacje na temat działalności placówek leczenia odwykowego działających, na terenie województwa lubelskiego oraz poza nim. Prowadzono również poradnictwo, którego adresatami byli członkowie rodzin osób dotkniętych problemem-współuzależnionych. Stosując przepisy ustawy o pomocy społecznej zabezpieczano niezbędne potrzeby życiowe osób, gdzie przesłanką do udzielenia pomocy był alkoholizm beneficjentów; starano się jednak, aby udzielana pomoc była adekwatna do potrzeb i niemarnotrawiona. Głównie udzielano pomocy w formie posiłków, zakupu opału, pokrywania wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Pomoc przyznawana była w formie talonów żywnościowych, co minimalizował podejrzenie, że przyznane środki były wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem. Pracownicy socjalni monitorowali funkcjonowanie tych osób w środowisku rodzinnym i lokalnym.

- **przemocy** – pracą socjalną objęto 75 rodzin; realizowano indywidualne plany pomocy ustalane w ramach procedury „Niebieskie Karty”; monitorowano sytuację socjalno-bytową osób dotkniętych problemem przemocy; nawiązano współpracę z policją, kuratorami sądowymi; wskazano poszkodowanym członkom rodziny możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy w ramach pracy Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Pracownicy socjalni uczestniczyli w działaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizując indywidualne plany opracowane dla potrzeb 77 procedur *Niebieskie Karty*. Łącznie z powodu przemocy w rodzinie, wsparciem objęto 75 rodzin. We wszystkich powołanych do pracy z rodzinami doświadczającymi przemocy, członkiem każdej grupy roboczej był pracownik socjalny MOPS w Lubartowie. Praca z osobami uwikłanymi w przemoc skoncentrowana była na rozpoznaniu potrzeb i sytuacji życiowej tych osób. Pracownicy socjalni w drodze wywiadu środowiskowego dokonywali określenia statusu tych osób, ich położenia oraz zależności w relacjach przemocowych. Rozpoznano sytuację 40 środowisk, gdzie pracę w oparciu o procedurę NK rozpoczęto w 2019 r. Pracownicy w ramach pracy socjalnej monitorowali środowiska, pozostając w kontakcie z innymi członkami grupy roboczej, co pozwoliło na spójne i kompleksowe działanie. W sytuacjach prowadzonych postępowań przez organy ścigania składali zeznania i uczestniczyli w procesie sądowym. Starali się zmotywować wzmacniać motywację swoich podopiecznych do działań, których celem była określona zmiana i decyzja. Pracownicy prowadzili również działalność informacyjną, dzieląc się swoją wiedzą na temat praw przysługujących ofiarom przemocy i osobom pozostającym w trudnej sytuacji socjalno-bytovej. Udzielano również wsparcia finansowego w ramach przysługujących świadczeń z pomocy społecznej. Nie wszystkie rodziny objęte procedurą *Niebieskie Karty* korzystały z pomocy finansowej tut. Ośrodka z uwagi na posiadane dochody i własne zasoby majątkowe. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej otrzymało 17 rodzin. W 2019 r. podjęto 18 interwencji weryfikujących podejrzenie występowania przemocy oraz jedną w sytuacji bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia i życia dziecka w oparciu o art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy.
- **potrzeby ochrony macierzyństwa** – praca socjalna ukierunkowana na zabezpieczenie potrzeb rodzin, gdzie zachodziła potrzeba ochrony macierzyństwa prowadzona była w 33 środowiskach. Polegała głównie na edukowaniu w zakresie higienicznego trybu życia kobiet będących w ciąży oraz właściwej opieki i pielęgnacji dzieci. Udzielano specjalistycznego poradnictwa, w tym pedagogicznego, psychologicznego, prawnego.

Pracownicy prowadzili nadzór i kontrolę środowiska, w których narodziły się dzieci, koncentrując się na warunkach ich rozwoju i prawidłowym wypełnianiu obowiązków rodzicielskich przez ich opiekunów. Wskazywano na możliwości pozyskania przysługujących świadczeń pieniężnych m.in. świadczenia rodzicielskiego, wychowawczego, zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych, wychowawczych, czy alimentów. Świadczone pomoc przy wypełnianiu wniosków i gromadzeniu niezbędnej dokumentacji. Informowano również o programach realizowanych na rzecz rodziny. Przekazano potrzebującym pomoc rzeczowa w postaci ubrań, zabawek, a także innych artykułów (mata edukacyjna, leżaczek, środków pielęgnacyjnych, pieluch). Podejmowano konsekwentne działania na rzecz poprawy warunków mieszkaniowych osób tego wymagających i bezradnych w tym zakresie.

- **bezdomności** – siedmiu pracowników socjalnych podejmowało pracę wobec osób bezdomnych przebywających na terenie miasta; zdiagnozowano sytuację życiową 14 bezdomnych. Na podstawie posiadanych i pozyskiwanych informacji eksplorowano miejsca ewentualnego pobytu osób bezdomnych. Wspólnie z funkcjonariuszami KPP w Lubartowie, z którymi zacieśniono współpracę dokonywano oględzin pustostanów i miejsc, w których mogli przebywać bezdomni. Zwrócono się do władz miasta z prośbą o pomoc i wsparcie w rozwiązaniu problemu zbiórki osób bezdomnych w budynku dawnego żłobka, który jest miejscem zagrożającym dla osób tam przebywających. Podejmowane wobec osób bezdomnych działania miały miejsce w dużej mierze charakter interwencyjny, którego m. in. celem było objęcie pomocą w formie posiłków, schronienia w schronisku dla bezdomnych, noclegowni, zapewnienia odzieży, pomocy doradczej, dostępu do lekarza pierwszego kontaktu, skierowania do odbioru żywności w ramach FEAD. Pracownicy socjalni podejmowali również kontakty z bliskimi tych osób, prowokując odnowienie kontaktów rodzinnych i zapewnienie możliwej pomocy. W przypadku jednego bezdomnego konieczne było sprawienie pogrzebu, którego dokonał pracownik socjalny. Jeden z bezdomnych został umieszczony w domu pomocy społecznej. Beneficjenci byli edukowani w zakresie konsekwencji nadużywania alkoholu, ponieważ większości były to osoby uzależnione od alkoholu, motywowani również do podjęcia diagnozy problemu i leczenia. Pracownicy organizując pomoc osobom bezdomnym podejmowali kontakty i współpracę z przedstawicielami innych służb tj. ochrony zdrowia, policji, schroniska i noclegowni, placówek które realizowały na podstawie zawartych z tut. Ośrodkiem umów usługi. Wspomagano także wysiłki tych osób w procesie leczenia, ustaleniu
- **trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego** – po odbyciu kary pozbawienia wolności, do miejsca zamieszkania powróciło 8 osób, wobec których podjęto działania pomocowe. Dotyczyły one przekazania informacji na temat możliwości uzyskania pomocy w ramach Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Wskazywano na działalność stowarzyszeń i organizacji wspomagających osoby osadzone w powrocie do społecznego życia w warunkach wolnościowych. Osoby, które spełniały przesłanki wynikające z przepisów ustawy o pomocy społecznej, zostały objęte pomocą w formie świadczeń pieniężnych i żywności dystrybuowanej przez PCK w Ramach programu FEAD. Osoby powracające z aresztów, czy zakładów karnych motywowane były do współpracy z PUP w Lubartowie, utrzymywania abstynencji, nawiązania lub poprawy relacji rodzinnych, korzystania z oferty działających na terenie miasta fundacji, które poprzez prowadzoną działalność stwarzają szansę na zmianę sytuacji osób pozostających bez pracy. Wskazywano na możliwość udziału w kursach zawodowych, szkoleniach i stażach. Pracownicy socjalni podejmowali kontakty z kuratorami sądowymi, aby wspierać ich działania nad poprawą funkcjonowania osób dozorowanych. Na wniosek osadzonego rozpoznano sytuację rodzinną małoletniego.

- **narkomanii** – pracą socjalną objęto 2 osoby; motywowano do pracy nad zachowaniem abstynencji, zabezpieczano niezbędne potrzeby bytowe w ramach pomocy społecznej;
- **zdarzenia losowego** – pracą socjalną objęto 2 rodziny; udzielono wsparcia finansowego oraz pomocy w usunięciu skutków pożarów w dwóch gospodarstwach domowych;
- **sytuacji kryzysowej** – wsparciem objęto 1 rodzinę, u której zastosowano procedurę odebrania dziecka z rodziny.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, pracownicy socjalni zawierali kontrakt socjalny, który miał zwiększyć efektywność prowadzonej pracy socjalnej. W ub.r. w oparciu o kontrakt była prowadzona praca socjalna z 67 osobami.

W 2019 r. realizowano 6 projektów socjalnych, w ramach których wsparciem objęto 107 osób. Projekty dotyczyły akcji zbiórki artykułów spożywczych oraz przemysłowych i przekazaniu ich najuboższym rodzinom w mieście – w okresie przedświątecznym; wsparcia i aktywizacji społecznej osób starszych – klientów Ośrodka oraz integracji rodzin z dziećmi objętych wsparciem ośrodka pomocy społecznej.

W odniesieniu do roku poprzedniego pracę podjęto na rzecz 71 nowych środowisk, których problemy wcześniej nie zostały rozpoznane, a rodziny nie korzystały z pomocy społecznej. Wskazano, że 280 środowisk, to osoby/rodziny, które długotrwale korzystają z pomocy tutaj. Ośrodka, i którym można przypisać zjawisko uzależnienia od świadczeń, niewykazujących jednocześnie chęci i motywacji do zmiany swojej sytuacji życiowej. Stanowią zatem ponad połowę wszystkich beneficjentów objętych pomocą. Pracownicy socjalni podejmowali współpracę z różnymi podmiotami działającymi w obszarze pomocy społecznej, m.in. Urzędem Miasta Lubartów, PGK w Lubartowie, zakładem Energetycznym i innymi dostawcami energii, PCK, Lubartowskim Hospicjum, Prokuraturą Rejonową w Lubartowie, KPP w Lubartowie, PUP w Lubartowie, Sądem Rejonowym w Lubartowie, MKRPA w Lubartowie, MOSIR w Lubartowie, PCPR w Lubartowie, PZODN w Lubartowie, Stowarzyszeniami: „Nadzieja”, SIL, „Odnowa”, „ALWERNIA”, ZUS, KRUS, placówkami oświatowymi (przedszkola, szkoły różnego szczebla), schroniskami dla bezdomnych oraz noclegowaniami, służbą zdrowia, domami pomocy społecznej, zakładami opiekuńczo-leczniczymi, środowiskowymi domami samopomocy, schroniskami, noclegowniami oraz ogrzewalniami dla bezdomnych, spółdzielniami mieszkaniowymi, zakładami karnymi, Kościołem Katolickim, organizacjami pozarządowymi, jednostkami samorządu terytorialnego, wolontariatem szkolnym oraz innymi instytucjami, lokalnymi stowarzyszeniami, ogólnopolskimi fundacjami.

W wyniku pracy socjalnej odnotowano również istotne efekty i sukcesy:

- 53 osoby skierowano do udziału w szkoleniach, których celem było podniesienie lub pozyskanie kwalifikacji zawodowych odpowiadających zapotrzebowaniu na lokalnym rynku pracy,
- 63 osób podjęło pracę zarobkową, pozyskując umowę o pracę lub podejmując inną działalność dochodową,
- 87 osób usamodzielniało się i zaprzestało korzystania z pomocy społecznej.

3.2. Projekty realizowane przez pracowników socjalnych

- **„Śniadanie Wielkanocne 2019”**
W okresie Świąt Wielkanocnych zorganizowana została akcja zbiórki artykułów spożywczych i przemysłowych w sklepach na terenie Lubartowa. Z zebranych artykułów przygotowano 12 paczek świątecznych, które przekazano najuboższym rodzinom – beneficjentom MOPS.
- **„Święto Rodziny 2019 - Raz na ludowo”**
Z okazji Dnia Dziecka w 2019 r. MOPS wspólnie ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych „SIL” w Lubartowie zorganizował rodzinną imprezę plenerową, w której wzięło udział 150 osób – dzieci wraz z rodzicami z rodzin obejmowanych pomocą społeczną. Projekt umożliwił integrację dzieci z różnych środowisk lokalnych.
- **„Wakacyjna przygoda”**
Projekt został przygotowany i zrealizowany w sierpniu ub. roku przez asystentów rodziny w formie wycieczki edukacyjnej do Rezerwatu Przyrody „Jezioro Obradowskie”. Łączył on zabawę z edukacją. Uczestniczyło w nim 10 dzieci wraz z trojgiem rodziców i asystentem rodziny.
- **„Dzień Seniora 2019”**
W październiku 2019 r. projekt zorganizowano w formie integracyjnej wycieczki autokarowej do Regionalnego Muzeum Cebularza do Lublina dla 30 seniorów – pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej i klientów MOPS w Lubartowie.
- **„Gwiazdka 2019”**
Celem akcji było przygotowanie paczek świątecznych dla rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Zostały one przygotowane z darów zebranych przez pracowników socjalnych w lubartowskich sklepach *Społem PSS Jedność*. Z zebranych artykułów spożywczych przygotowano 7 paczek żywnościowych, które przekazano najbardziej potrzebującym lubartowskim rodzinom.
- **„Spotkanie opłatkowe”/ „Spotkanie wielkanocne”**
Projekty skierowane były do podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie i pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej, a zwłaszcza osób samotnych, nie posiadających bliskiej rodziny, pozbawionych możliwości spędzenia Świąt Bożego Narodzenia i Świąt Wielkanocnych w gronie najbliższych. Ich celem było zintegrowanie środowiska osób samotnych, promowanie aktywnych postaw członków społeczności lokalnej z nastawieniem na pomaganie innym. W spotkaniach uczestniczyło: 25 osób w spotkaniu opłatkowym, 18 osób w spotkaniu wielkanocnym.
Ponadto, 41 samotnych mieszkańców miasta, będących klientami MOPS uczestniczyło w Wigilii zorganizowanej w ramach wolontariatu przez panią Marię Koziej.
- **„Mikołajki z MOSiRem”**
Przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Lubartowie 30 dzieci z rodzin objętych wsparciem pomocy społecznej, uczestniczyło w sportowej zabawie na terenie obiektów MOSiR. Dzieci mogły skorzystać z szeregu atrakcji w formie zabaw tematycznych, integracyjnych, sportowych, rozwijających kreatywność. Każdy z uczestników zabaw i konkursów otrzymał słodki upominek mikołajkowy.

3.3. Aktywność projektowo-konkursowa

W 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie uczestniczył w dwóch projektach finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego tj.: „Nie chcę być bierny”

i „Świetlica nowych szans”, realizowanych w partnerstwach z organizacjami społecznymi, w ramach których wsparciem objęto 95 osób – 12 osób dorosłych i 83 dzieci.

W ramach udziału w konkursach organizowanych przez MRPiPS, realizowano Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019. Program współfinansował etaty dwóch asystentów rodziny zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie, w formie dotacji w wys. 25.677,00 zł (33,93%). Pozostałe koszty wynagrodzenia asystentów rodziny pokrywane były z środków własnych Gminy Miasto Lubartów w wys. 50.007,17 zł (66,02%);

Realizowano także dwa programy w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych tj.: Program Opieka wytchnieniowa - edycja 2019, Program Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych - edycja 2019. Na ich realizację wydatkowano kwotę 85.810,95 zł, w tym dofinansowanie ze środków Funduszy wynosiło 43.870,41 zł. Wsparciem objęto łącznie 9 osób.

3.5. Poradnictwo specjalistyczne

W ramach funkcjonującego Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego, w którym w 2019 r. pracownicy: psycholog i specjalista pracy z rodziną świadczyli porady i udzielali wsparcia osobom i rodzinom, które miały trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Z pomocy merytorycznej specjalistów korzystali również pracownicy socjalni.

W ramach:

- poradnictwa psychologicznego: odbyto 131 konsultacji indywidualnych z 44 klientami MOPS oraz 29 konsultacji z 9 pracownikami socjalnymi. Psycholog wraz z pracownikiem socjalnym uczestniczył w 11 spotkaniach w miejscu zamieszkania osób wymagających wsparcia psychologicznego. Konsultacje, porady i indywidualne spotkania z psychologiem odbywały się także w siedzibie DDPS w Lubartowie, gdzie w ramach 11 dyżurów z pomocy psychologa korzystało systematycznie 7 pensjonariuszy (przeprowadzono 31 spotkań). Udzielano poradnictwa w zakresie problemów uzależnienia i współuzależnienia, oddziaływań o charakterze edukacyjnym z rodzicami małoletnich dzieci, ukierunkowanych na integrację rodziny i rzetelne wypełnianie ról społecznych, korekty postaw i innych indywidualnych problemów rodzinnych, trudnych sytuacji życiowych. Psycholog uczestniczył w 185 posiedzeniach grup roboczych w ramach procedury *Niebieskie Karty*;
- poradnictwa rodzinnego, prowadzonego przez starszego specjalistę pracy z rodziną: udzielano porad i wsparcia dla 78 rodzin przeżywających trudności związane z pokonaniem życiowych kryzysów. Pracownik dokonywał analizy sytuacji rodzin i środowisk rodzinnych oraz ustalał przyczyny występujących kryzysów rodzinnych, prowadził indywidualne rozmowy o charakterze wspierającym, w wyniku których dokonywana była diagnoza klientów dotycząca ich pozycji i relacji w rodzinie, Wskazywał na możliwości poprawy trudnych sytuacji rodzinnych, na zasoby rodziny, jej mocne strony i umiejętności poszczególnych członków, które można wykorzystać w odbudowie trwałych więzi rodzinnych, w nawiązaniu prawidłowej komunikacji skonfliktowanych stron i możliwości przezwyciężania codziennych problemów. Edukował dorosłych członków rodziny w zakresie pełnienia prawidłowych ról w rodzinie i odpowiedzialności rodzicielskiej. Dążył do rozwoju kompetencji i umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców. Inicjował rozmowy służące integracji rodziny, zachęcał do korzystania z ofert specjalistów. Systematycznie współpracował z asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi, i psychologiem

Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego. Podejmował działania z podmiotami na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2019 r. starszy specjalista pracy z rodziną uczestniczył w pracach 406 grup roboczych, związanych z realizacją 77 procedur *Niebieskie Karty*.

3.6. Dystrybucja żywności w ramach Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym FEAD

W 2019 roku kontynuowano realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ), w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Polega on na dostarczeniu osobom najuboższym w Polsce pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Dodatkowo, osoby korzystające z Programu należy objąć działaniami towarzyszącymi, mającymi na celu włączenie społeczne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie przy dystrybucji tej żywności współpracował z Polskim Czerwonym Krzyżem – Oddziałem Rejonowym w Lubartowie, wydając skierowania do otrzymania żywności klientom Ośrodka. W ub. r. wsparcie trafiło do 523 osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji.

4. Świetlica Środowiskowa dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych

Świetlica Środowiskowa dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych, działała przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie do kwietnia 2019 roku. Spełniała przede wszystkim funkcję opiekuńczą i wychowawczą. W 2019 roku do placówki uczęszczało 12 dzieci z rodzin problemowych. Jej celem było wsparcie i wzmocnienie roli rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej z uwzględnieniem rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

Program zajęć w Świetlicy dostosowany był do potrzeb wychowanków i wynikał z ich wieku rozwojowego oraz sytuacji rodzinnej. Duży nacisk kładziony był na indywidualne podejście do każdego wychowanka. Podopieczni Świetlicy uczestniczyli w zajęciach interaktywnych i warsztatach tematycznych. Pedagog i wychowawca prowadzili konsultacje z rodzicami, dotyczące problemów rodzinnych, wychowawczych, emocjonalnych i edukacyjnych.

Koszty związane z funkcjonowaniem Świetlicy pokrywane były z funduszy przeznaczonych na przeciwdziałanie alkoholizmowi, natomiast nadzór merytoryczny nad jej działalnością sprawował MOPS.

5. Dzienny Dom Pomocy Społecznej

Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Lubartowie funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie. Działa na podstawie:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
2. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
3. uchwały Nr XI/60/90 Rady Miasta Lubartowa z dnia 28 grudnia 1990 roku w sprawie przejęcia Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Lubartowie.

Jest placówką o zasięgu lokalnym, opieką swoją obejmuje osoby starsze, samotne, niepełnosprawne oraz bezrobotne, niezaradne życiowo, bezdomne.

Celem działania placówki jest podtrzymywanie sprawności psychofizycznej ww. osób dla umożliwienia im jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku rodzinnym oraz lokalnym. Dzięki pomocy, w tej formie, osoby starsze mogą zaspokoić potrzebę kontaktu i integracji społecznej bez zrywania więzi z rodziną i środowiskiem lokalnym.

W 2019 r. placówka świadczyła ww. osobom określone usługi, pomoc, porady, zapewniano rozrywkę. 7 pensjonariuszy systematycznie korzystało z porad psychologa dyżurującego w DDPS raz w miesiącu. W ramach prowadzonej terapii zajęciowej prowadzono zajęcia usprawniające manualnie, ruchowo oraz intelektualnie. W ramach współpracy z KPP w Lubartowie odbywały się spotkania z dzielnicowym. W ramach tych spotkań poruszane były problemy z jakimi spotykają się seniorzy jak tzw. metoda na wnuczka, pracownika specjalnego, pracownika banku. Poza tym pensjonariusze zadawali pytania dotyczące spraw związanych z ich bezpieczeństwem na drogach, gdzie i do kogo mogą się udać aby była udzielona i pomoc w przypadku dokuczania przez inne osoby. Zostały podane nazwiska i telefony kontaktowe do dzielnicowych z poszczególnych rejonów miasta Lubartów.

W 2019 r. w Dziennym Domu Pomocy Społecznej udzielane były usługi: opiekuńcze, higieniczne (kąpielowe, pralnicze) i w formie posiłków (śniadania, obiady z dwóch dań dieta ogólna i lekkostrawna z możliwością wyboru zupy lub drugiego dania). Placówka podejmowała działania służące utrzymaniu mieszkańców Lubartowa w ich naturalnym środowisku. Organizowała różnego rodzaju spotkania kulturalne, rekreacyjne, towarzyskie m.in. z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, „Tłustego Czwartku”, „Świąt Wielkanocnych”, „Dnia Matki i Ojca”, „Dnia Seniora” - wycieczka, „Andrzejek” „Świąt Bożego Narodzenia”. Poza planowanymi, w ramach planu pracy uroczystościami, organizowane były spotkania integracyjne z pensjonariuszkami Domu Pomocy Społecznej w Jadwinowie. Ponadto pracownicy Dziennego Domu pomagali pensjonariuszom w załatwianiu spraw osobistych i urzędowych, udzielali porad i wsparcia w trudnych sytuacjach. W tym zakresie szczególną rolę odgrywali terapeuta oraz psycholog, którzy, prowadzili grupowe i indywidualne spotkania w zakresie dostosowanym do potrzeb klientów.

W 2019 roku z usług placówki skorzystało 56. podopiecznych. Dla 53 osób zostały przygotowane posiłki w formie:

- a) śniadań – 2.230
 - b) obiadów dieta ogólna – zupa – 4.933; II dania – 5.846;
 - c) obiady dieta lekkostrawna – zupa – 1.550.; II danie – 2.114.
- Razem przygotowano: zup – 6.483; II dań – 7.960.

Z przygotowanych posiłku skorzystało, w formie:

- a) śniadania i obiadu z dwóch dań – 14 osób w tym: 2 osoby dieta lekkostrawna,
- b) obiadu z dwóch dań – 31 osób, w tym 8 osób dieta lekkostrawna,
- c) II dania – 8 osób, w tym 4 osoby dieta lekkostrawna.

IV. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej, odbywa się na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni, mogą korzystać osoby:

- nieubezpieczone,
- posiadające obywatelstwo polskie,
- posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
- które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2019 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 15 decyzji administracyjnych, w tym: 11 – przyznających prawo do świadczeń zdrowotnych; 3 – wygaszające; 1 – umarzającą postępowanie.

V. Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są: stypendia szkolne i zasiłki szkolne. Zgodnie z Regulaminem udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Miasto Lubartów, stanowiącym Załącznik do Uchwały Nr VIII/51/11 Rady Miasta Lubartów z dnia 23 maja 2011 r., formami stypendium szkolnego są:

1. całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych (w 2019 r. z tej formy skorzystało 4 uczniów);
2. pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym, obejmująca zakup: podręczników i lektur szkolnych, encyklopedii, słowników, atlasów, książek i innych pomocy dydaktycznych oraz naukowych, zeszytów i przyborów szkolnych, stroju sportowego, biletów, a także dojazdu do kina, teatru, na wystawę czy wycieczkę szkolną (w 2019 r. z tej formy skorzystało 127 uczniów);
3. całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania przez słuchaczy kolegów nauczycielskich, kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych, a także uczniów szkół ponadgimnazjalnych (w 2019 r. z tej formy skorzystał 1 uczeń).

W 2019 r. ze stypendium szkolnego skorzystało 127 uczniów (67 rodzin) z terenu miasta Lubartowa. W tej sprawie wydano 206 decyzji administracyjnych.

Najczęstszą formą stypendium, o którą ubiegali się uczniowie lub rodzice niepełnoletnich uczniów była pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym, polegająca na refundacji poniesionych kosztów w okresie nauki, w oparciu o przedłożone dokumenty wystawione na wnioskodawcę. Wsparciem w tej formie objęto wszystkich ubiegające się o świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Stypendia szkolne były przyznawane w następujących formach:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym: wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania;
- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania przez słuchaczy kolegów nauczycielskich, kolegów języków obcych i kolegów pracowników służb społecznych, a także uczniów szkół ponadgimnazjalnych, w tym zakwaterowanie w bursie, internacie, akademiku; zakup biletów miesięcznych; opłata

za posiłki w stołówce szkoły lub internatu; inne dodatkowe opłaty i wydatki wymagane obligatoryjnie przez szkołę.

Oprócz stypendium szkolnego, świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zasiłek szkolny, który przyznawany jest uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, po uprzednim złożeniu wniosku w tutejszym Ośrodku. W 2019 r. nikt nie ubiegał się o ww. formę pomocy.

W 2019 r. na realizację zadania w formie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów, wydatkowano kwotę – 151.563,44 zł, w tym, z dotacji celowej budżetu państwa – 121.250,75 zł, gminy – 30.312,69 zł.

VI. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie w 2019 r. realizował zadania w zakresie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Na wypłatę świadczeń rodzinnych, składek na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalno-rentowe z ubezpieczenia społecznego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia wynikającego z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz koszty obsługi świadczeń w 2019 r. wydatkowano kwotę 5.308.530,17 zł. Wsparciem objęto 960 rodzin w ramach świadczeń rodzinnych, a 116 rodzin w ramach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

1. Świadczenia rodzinne

Ustalanie prawa do świadczeń rodzinnych odbywa się na podstawie dokumentów uzyskanych przez pracowników Działu Świadczeń Socjalnych za pomocą programu informatycznego Empatia oraz na podstawie innych niezbędnych dokumentów dostarczanych przez wnioskodawców w celu rozpatrzenia wniosków.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie.

W 2019 r. wydano 1.221 decyzji w zakresie świadczeń rodzinnych i wypłacono 19.811 świadczeń (wraz ze składkami na ubezpieczenie emerytalno-rentowe) dla 960 rodzin. Na ten cel wydatkowano kwotę 4.316.255,46 zł.

1.1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługuje rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka; opiekunowi faktycznemu dziecka

(opiekun faktyczny dziecka to osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka); osobie uczącej się.

Zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, albo dochód osoby uczącej się nie przekracza:

- 674,00 zł,
- 764,00 zł w przypadku gdy, członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia;
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia;
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;
- przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124,00 zł na dziecko wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka (1000 zł),
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł),
- samotnego wychowywania dziecka (193 zł lub 273 zł w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności),
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (rodzina wielodzietna to rodzina wychowująca troje i więcej dzieci mających prawo do zasiłku rodzinnego 95 zł),
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90 zł do ukończenia przez dziecko 5 roku życia oraz 110 zł powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia),
- rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł),
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (69 zł z tytułu dojazdów z miejsca zamieszkania do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły lub 113 zł z tytułu zamieszkania poza miejsce zamieszkania).

W 2019 r. na zasiłki rodzinne wraz z dodatkami wydatkowano kwotę 1.676.978,49 zł dla 526 rodzin.

1.2. Świadczenia opiekuńcze

1.2.1. Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego w okresie od 01.01.2019 r. do 30.10.2019 r. wynosiła 184,92 zł miesięcznie, zaś od 01.11.2019 r. wynosi 215,84 zł. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niezależnie od kryterium dochodowego rodziny:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- osobie, która ukończyła 75 rok życia.

Zasiłek przyznaje się od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek na czas ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności. Jeśli orzeczenie wydano na stałe zasiłek przyznaje się bezterminowo. Jeżeli osoba w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności. Zasiłek z tytułu ukończenia 75 roku przyznaje się na czas nieokreślony.

W 2019 r. przyznano 4.004 świadczenia w formie zasiłków pielęgnacyjnych dla 353 osób i na ten cel wydatkowano kwotę 757.891,26 zł.

1.2.2. Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje niezależnie od kryterium dochodowego rodziny, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz

konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego w 2019 r. wynosiła 1.583,00 zł.

Świadczenie pielęgnacyjne przyznaje się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony, wówczas prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia.

Jeżeli osoba w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Wnioskodawca może jednocześnie ubiegać się o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym siebie oraz członków swojej rodziny. Zgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu ma obowiązek zgłoszenia do NFZ członków rodziny, jeśli nie podlegają oni ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Dodatkowo może także ubiegać się o ubezpieczenie emerytalno-rentowe, z tytułu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną.

W 2019 r. przyznano 665 świadczeń w formie świadczenia pielęgnacyjnego dla 61 osób w łącznej kwocie 1.049.493,80 zł.

1.2.3. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2015 r. poz. 2082 oraz z 2016 r. poz. 406 i 1271) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują bądź rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W przypadku, gdy o specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników, bądź domownicy, świadczenie to przysługuje odpowiednio:

- rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego lub wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego rozstrzyga się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620,00 zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przyznaje się na okres zasiłkowy, który trwa od listopada do października następnego roku. Prawo do świadczeń opiekuńczych ustala się na okres

zasiłkowy, chyba, że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W tym przypadku prawo do świadczeń rodzinnych ustala się do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia, nie dłużej jednak niż do końca okresu zasiłkowego.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Wnioskodawca może jednocześnie ubiegać się o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym siebie oraz członków swojej rodziny. Zgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osoba podlegająca ubezpieczeniu zdrowotnemu ma obowiązek zgłoszenia do NFZ członków rodziny, jeśli nie podlegają oni ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Za osobę pobierającą specjalny zasiłek opiekuńczy opłacane są składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia (składkowego i nieskładkowego), odpowiednio 20-letniego przez kobiety i 25-letniego przez mężczyznę.

W 2019 r. przyznano 90 świadczeń w formie specjalnego zasiłku opiekuńczego dla 10 osób i wydatkowano na ten cel 55.800,00 zł.

1.3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje ojcu lub matce dziecka, a także opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922,00 zł.

Na powyższy cel w 2019 r. wydatkowano 147.000,00 zł w celu realizacji 147 świadczeń dla 145 rodzin.

1.4. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnionymi do pobierania tego świadczenia są między innymi:

- osoby bezrobotne,
- studenci,
- rolnicy,
- wykonujący pracę na podstawie umów cywilnoprawnych,
- osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeśli nie pobierają zasiłku macierzyńskiego.

Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi 1.000 zł miesięcznie i nie jest uzależniona od kryterium dochodowego.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości 1.000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków okres ten jest wydłużony do 71 tygodni.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli: co najmniej jeden z rodziców dziecka otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego, dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej.

W 2019 r. na wypłatę świadczeń rodzicielskich dla 73 osób wydatkowano 425.434,00 zł.

Rodzaj świadczeń rodzinnych oraz ich zakres i wydatkowanie w 2019 r. przedstawia tabela nr 8.

Tabela nr 8. Świadczenia rodzinne

Rodzaj świadczenia	Liczba osób (os.) /rodzin (rodz.) uprawnionych/liczba świadczeń (św.)	Wyplacona kwota	Wysokość świadczenia
Świadczenia rodzinne	960 rodz. / 19.811 św.	4.316.235,46	x
w tym:			
zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	526 rodz. / 14.019 św.	1.676.978,49	<ul style="list-style-type: none"> • 95 zł na dziecko do 5 roku życia; • 124 zł – powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia; • 135 zł – powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia
Świadczenia opiekuńcze:			
zasiłek pielęgnacyjny	353 os./ 4.004 św.	757.891,26	<ul style="list-style-type: none"> • 184,42 zł w okresie: 01.01.2019 - 31.10.2019 r ; • 215,84 zł od 01.11.2019 r dla niepełnosprawnego dziecka; os. niepełnosprawnej powyżej 16-go roku życia z orzeczeniem o: - znacznym st. niepełnosprawności; - umiarkowanym st. niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność . powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia; os. która ukończyła 75 rok życia
świadczenie pielęgnacyjne	61 os. / 665 św.	1.049.493,80	• 1.477 zł
specjalny zasiłek opiekuńczy	10 os. / 90 św.	55.800,00	• 620 zł
oraz:			
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	145 os. / 147 św.	147.000,00	• 1.000 zł - jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922 zł
Świadczenie	74 os. / 467 św.	425.434,00	• 1.000 zł – przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie

rodzicielskie			otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	58 os.	203.637,91	• 27,52 % od przyznanego świadczenia

Źródło: MOPS Lubartów

2. Zasiłek dla opiekuna

W dniu 4 kwietnia 2014 r. została uchwalona ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092, z 2018 r. poz. 1497, oraz z 2019 r. poz. 1818). Przedmiotowa ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem 1 lipca 2013 r., na podstawie uznanego za niekonstytucyjny art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Prawo do zasiłku dla opiekuna rozstrzyga się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W przypadku, gdy o zasiłek dla opiekuna ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników lub domownicy, świadczenie to przysługuje odpowiednio:

- rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego lub wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620 zł miesięcznie.

Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalane jest na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. W przypadku, gdy osoba w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

W 2019 r. przekazano 12 świadczeń w formie zasiłku dla opiekuna dla jednej osoby w łącznej kwocie 7.440,00 zł.

3. Świadczenia wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r. poz. 473 i 1818), od 1 stycznia 2017 r. z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie, albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wypłacane jest jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,00 zł. Świadczenie to przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu dziecka, albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

W 2019 r. opieką w formie ww. świadczenia objęto 2 rodziny wypłacając kwotę 8.000,00 zł.

4. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł. W przypadku ustalenia alimentów więcej niż jednym tytułem wykonawczym od rodziców dziecka za kwotę alimentów przysługujących jednej osobie uważa się kwotę alimentów przysługujących na podstawie wszystkich tytułów wykonawczych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725,00 zł w okresie od 01.01.2019 r. do 30.06.2019 r. oraz kwoty 800,00 zł od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na okres od 1 października do 30 września następnego roku.

W 2019 roku wydano 162 decyzje w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 135 świadczeniobiorców. Wypłacono 1.831 świadczeń na kwotę 829.718,21 zł.

4.1. Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych

Zasady postępowania wobec dłużników alimentacyjnych określa ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Organ właściwy dłużnika przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, a w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym. Wywiad z dłużnikiem przeprowadza pracownik Działu Świadczeń Socjalnych w siedzibie Ośrodka. W przypadku gdy dłużnik nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy zobowiązuje dłużnika do zarejestrowania się jako bezrobotny lub poszukujący pracy; informuje właściwy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- 1) złożenia oświadczenia majątkowego,
- 2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy w wyznaczonym terminie,
- 3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych

- organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

W toku tego postępowania organ ustala czy w okresie ostatnich 6 miesięcy przed datą wszczęcia postępowania dłużnik wywiązywał się z zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50 % kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który wywiązywał się z ww. zobowiązania (mimo, że dłużnik nie zgłosił się na wywiad).

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z odpisem tej decyzji.

W przypadku wydania decyzji przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego organ każdorazowo kieruje zawiadomienie o uchylaniu się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego w art.209§ 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek uchylania się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych.

W 2019 r. figurowało 304 dłużników alimentacyjnych posiadających zadłużenie wobec organu właściwego tj. burmistrza miasta. W stosunku do 102 dłużników podejmowano działania, gdyż wierzycielki korzystały ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Od 01.07.2015 r. istnieje obowiązek przekazywania informacji do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W 2019 r. raz w miesiącu informacje przekazywane były do pięciu biur informacji gospodarczej.

Postępowanie wobec dłużników ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od 18.09.2015 r. należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego podlegają ściąganiu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej. Organ właściwy wierzyciela przyłącza się do postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego wobec dłużnika alimentacyjnego lub składa wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

Stan należności dłużników alimentacyjnych na dzień 31.12.2019 r. wynosił:

– zaliczka alimentacyjna – 1.421.487,62 zł.

- świadczenia z funduszu alimentacyjnego:
 - należność główna – 10.355.118,10 zł;
 - odsetki – 4.334.556,42 zł.

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów należności wyegzekwowane od dłużników w 2019 r. z tytułu:

- funduszu alimentacyjnego to:
 - dochody budżetu państwa (60%) – przekazano 161.859,42 zł;
 - odsetki na dochody budżetu państwa – przekazano 244.133,58 zł;
 - dochody budżetu gminy (40%) – przekazano 107.906,28 zł;
- zaliczki alimentacyjnej to:
 - dochody budżetu państwa (50%) – przekazano 16.687,62 zł;
 - dochody budżetu gminy (50%) – przekazano 16.687,62 zł.

VII. Dodatki mieszkaniowe i zryczałtowany dodatek energetyczny

1. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom i podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy może być przyznany tylko na podstawie jednego z ww. tytułów. Do otrzymania dodatku uprawnione są gospodarstwa domowe, w których miesięczny dochód na osobę nie przekracza 175 % najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym lub 125 % najniższej emerytury w gospodarstwie wieloosobowym obowiązującej w dniu złożenia wniosku. Od dnia 1 marca 2019 roku najniższa emerytura wynosi 1.100,00 zł.

Dochód dla gospodarstw wieloosobowych wynosi 125% = 1.375,00 zł na 1 osobę.

Dochód dla gospodarstw jednoosobowych wynosi 175% = 1.925,00 zł.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dacie złożenia wniosku.

W 2019 r. wypłacono 1.391 świadczeń w formie dodatków mieszkaniowych dla 154 gospodarstw domowych. Kwota wypłaconych dodatków wyniosła 237.115,94 zł w tym:

- spółdzielnie mieszkaniowe – 112.401,63 zł (78 gospodarstw);
- PGK Sp. z o.o. – 107.500,61 zł (62 gospodarstwa);
- wspólnoty mieszkaniowe – 17.213,70 zł (20 gospodarstw).

2. Zryczałtowany dodatek energetyczny

Zryczałtowany dodatek energetyczny wg ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2020 r. poz.833 i 843) przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej tj. osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust.1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2133), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorcą energetycznym i zamieszkuje w miejscu jej dostarczenia.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2018 r. do dnia 30 kwietnia 2019 r., wysokość dodatku energetycznego dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosi 11,35 zł na miesiąc;
- składającego się z 2 do 4 osób wynosi 15,77 zł na miesiąc;
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosi 18,92 zł na miesiąc.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r., wysokość dodatku energetycznego dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosi 11,37 zł na miesiąc;
- składającego się z 2 do 4 osób wynosi 15,80 zł na miesiąc;
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosi 18,96 zł na miesiąc.

W 2019 r. wypłacono 470 świadczeń w formie dodatków energetycznych dla 51 gospodarstw domowych na kwotę 6.612,64 zł. Na obsługę wskazanego zadania wydatkowano 132,25 zł, tj. 2% kosztów realizacji ww. świadczeń.

VIII. Działania na rzecz rodziny. Zespół ds. Asysty Rodzinnej.

W roku 2019 asystenci rodziny MOPS w Lubartowie udzielali wsparcia rodzinom, w których należało wzmocnić funkcję opiekuńczo – wychowawczą. Rodziny te borykały się także z wieloma, różnego rodzaju trudnościami życiowymi. We współpracy z rodzinami asystenci rodziny skupiali się na wskazywaniu potrzeby zmiany postrzegania otoczenia oraz sposobach na poprawę warunków funkcjonowania społecznego swoich podopiecznych.

W roku sprawozdawczym Ośrodek zatrudniał dwóch asystentów, którzy współpracowali z pracownikami socjalnymi w zakresie przypisanej im działalności. Asystenci rodziny MOPS w Lubartowie współpracowali z 23 rodzinami, z których 8 rozpoczęło współpracę w 2019 r. Współpracę zakończono z 5 rodzinami. W jednym przypadku powodem zakończenia współpracy była zmiana miejsca zamieszkania rodziny, w 3 przypadkach zakończono współpracę na wniosek podopiecznych, gdzie dokonując analizy sytuacji rodziny, uznano, że zostały osiągnięte cele założone w planie pracy z rodziną, w jednym przypadku zakończono współpracę po osiągnięciu celów założonych w planie pracy z rodziną. Monitorowano funkcjonowanie 17 rodzin, z którymi zakończono współpracę w latach ubiegłych. W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. wsparciem asystenta rodziny objęto 84 osoby, z czego 37 osób dorosłych oraz 47 dzieci (w wieku do 6 lat – 20 dzieci; od 7 do 14 r. ż. – 24 dzieci; od 15 do 18 r. ż. – 3 dzieci). W 7 rodzinach współpracujących z asystentem rodziny była prowadzona procedura *Niebieskie Karty*, a w związku z tym

konieczna była współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Wszystkie podejmowane przez asystentów działania zmierzały do osiągnięcia najważniejszego celu, jakim było niedopuszczenie do umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną i przywrócenie umiejętności samodzielnego radzenia sobie ich rodziców z codziennymi trudnościami w zakresie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych.

W omawianym okresie asystenci rodziny dbali o budowanie i podtrzymywanie więzi rodzinnych, aby zapewnić prawidłowe relacje rodzic – dziecko, oparte na miłości, zaufaniu i szacunku. Pomagali w załatwianiu spraw urzędowych, motywowali dzieci do zajęć na Świetlicy Środowiskowej, informowali rodziców o możliwości wzięcia udziału w zajęciach terapeutycznych i edukacyjnych prowadzonych przez organizacje pozarządowe. Prowadzili szereg działań, aby niwelować konflikty istniejące pomiędzy członkami rodzin i uświadamiających o skutkach wynikających z niewłaściwych postaw wszystkich domowników. Podejmowano starania, aby podopieczni uzyskali jak największą samodzielność w życiu codziennym.

Należy zauważyć, że działania podejmowane przez asystentów rodziny spotykają się raczej z pozytywną reakcją ze strony podopiecznych. Są oni wdzięczni za poświęcany czas oraz okazane wsparcie i pomoc. Biorąc pod uwagę to, że część podopiecznych przy wsparciu asystentów osiąga sukces i usamodzielnia się można stwierdzić, iż działania asystentów rodziny są zasadne i potrzebne dla lokalnej społeczności, nierzadko borykającej się z różnymi, złożonymi problemami.

W 2019 r. asystenci rodziny:

- opracowali 23 planów pracy z rodziną, które były na bieżąco realizowane. Głównym ich założeniem było podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, poprawa sytuacji materialnej i mieszkaniowej rodziny oraz polepszenie wyników szkolnych dzieci;
- wykonali 656 wizyt w środowisku, podczas których realizowano założenia planów pracy z rodzinami;
- przeprowadzili 26 okresowych ocen sytuacji rodziny, po każdym półroczu prowadzonych działań.

Ponadto, prowadzili szeroką profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną, konsultowali zachowania dzieci i dorosłych, motywowali do aktywności zawodowej dorosłych członków rodzin, zdobywania przez nich atrakcyjnych kwalifikacji i umiejętności, instruowano w zakresie prowadzenia budżetów i gospodarstw domowych.

Wszystkie rodziny otrzymały pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi. Wyszukiwano sposoby spędzania wspólnego czasu rodziny, doradzano jak wychowywać i opiekować się dziećmi, żeby były szczęśliwe i bezpieczne.

IX. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.

W trosce o nienaruszalność praw człowieka i reakcją na istniejącą przemoc domową, polski ustawodawca aktem prawnym, którym stała się ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, uregulował sposób obejmowania pomocą osoby

i rodziny doznających krzywdy. Do realizacji zapisu ustawy, podejmowania działań pomocowych wobec rodzin, w których występuje zjawisko przemocy, powołany został Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubartowie. Zespół interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych dziedzin, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentuje, podejmująca współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie Gminy Miasta Lubartów. Reprezentowany jest przez przedstawicieli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, funkcjonariuszy KPP w Lubartowie, Prokuratury Rejonowej w Lubartowie, Sądu Rejonowego w Lubartowie, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubartowie, służby zdrowia – SP ZOZ Lubartów, oświaty tj. II LO w Lubartowie oraz organizacji pozarządowej – SIL w Lubartowie. Siedziba ZI znajduje się w tut. Ośrodku, którego pracownicy zapewniają obsługę organizacyjno-techniczną.

Nadrzędnym celem Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubartowie jest udzielenie pomocy osobom, co do których zachodzi podejrzenie, że są dotknięte przemocą, podjęcie działań zmierzających do udaremnienia zachowań przemocowych w rodzinie, opracowanie indywidualnego planu pomocy osobom doświadczającym przemocy. Oprócz zadań ustawowych Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubartowie wykonuje także zadania przewidziane w gminnym programie przeciwdziałania przemocy, którego celem jest m.in. niwelowanie zjawiska przemocy na terenie miasta Lubartów.

Specjalistycznym wsparciem w 2019 r. objętych było 75 rodzin, w których zachodziło podejrzenie występowania przemocy. W ubiegłym roku pracownicy Ośrodka, w ramach prac Zespołu podejmowali działania w kontekście 77 procedur *Niebieskie Karty*. W 2019 r. wszczęto procedury w 40 rodzinach (głównie przez KPP w Lubartowie oraz MOPS w Lubartowie); w 37 kontynuowano pracę z lat ubiegłych.

Działania pracowników tut. Ośrodka w zakresie problemu przemocy obejmowały przede wszystkim:

- nawiązywanie kontaktów z osobami doznającymi przemocy, diagnozowanie ich sytuacji życiowej, rozpoznawanie potrzeb oraz udzielanie wsparcia socjalnego, rodzinnego, psychologicznego i prawnego;
- podczas indywidualnej pracy udzielanie konsultacji członkom rodzin w instytucji oraz w środowisku zamieszkania;
- organizowanie spotkań grup roboczych i posiedzeń ZI;
- współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na płaszczyźnie rozwiązywania problemów przemocy;
- udzielanie merytorycznego wsparcia innym realizatorom zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pracownicy Ośrodka, będący członkami ZI i grup roboczych realizują zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w sposób profesjonalny, zsynchronizowany, oparty na współpracy i zaangażowaniu. Systematycznie podnoszą również swoje kwalifikacje i rozszerzają umiejętności, co przekłada się na jakość świadczonej pomocy. Należy zaakcentować, że praca z osobami doświadczającymi przemoc w rodzinie, jak i osobami stosującymi przemoc jest procesem ciągłym, pracochłonnym i długoterminowym.

X. Bilans potrzeb, kierunki działania na 2020 r.

Prognozy demograficzne na kolejne lata w wyraźny sposób wskazują, że rozwój polityki senioralnej jest ważnym wyzwaniem dla samorządów, dla których jednym z podstawowych zadań jest zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej. Biorąc pod uwagę analizę istniejących problemów i potrzeb, należy uwzględnić przy realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej następujące kwestie:

- rozwój i wprowadzanie nowych form aktywizacji osób powyżej 60 roku życia. Z danych demograficznych wynika, że stale rośnie grupa mieszkańców Lubartowa, w wieku senioralnym. Zwiększający się odsetek grupy mieszkańców w wieku poprodukcyjnym może wskazywać na potrzebę angażowania coraz większych dochodów gminy na zapewnienie odpowiednich warunków życia osobom w starszym wieku, głównie w obszarze kulturowym. Konieczne staje się zaplanowanie różnorodnych form aktywizacji dla tych osób, zgodnych z ich zainteresowaniami, w różnych formach, który ułatwiłyby integrację i aktywizację środowiska seniorów. W tym zakresie zainicjowano pomysł realizacji projektu Centrum Aktywnego Seniora Pomocny Lubartów - złożono wniosek o dofinansowanie w ramach konkursu EFS - RPOWL na lata 2014-2020, w ramach Działania 11.2 w partnerstwie z organizacją pozarządową.
- zapewnienie całodobowej opieki w domach pomocy społecznej. Analizując obszar potrzeb w zakresie pomocy osobom starszym i długotrwale chorym lub niepełnosprawnym, zauważa się stałą konieczność zabezpieczenia środków finansowych w budżecie miasta na pokrycie (w całości lub części) kosztów pobytu mieszkańców Lubartowa w placówkach zapewniających całodobową opiekę, poza ich dotychczasowym miejscem zamieszkania. Odpłatność gminy za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej sukcesywnie wzrasta, nie tylko z powodu większej liczby osób umieszczonych, ale przede wszystkim z powodu wzrostu miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Koszty zapewnienia opieki w ww. formie stanowią znaczne, stałe i długotrwałe zobowiązanie dla budżetu miasta.
- wysokie nakłady finansowe na usługi opiekuńcze. Ciągły proces starzenia się społeczeństwa w Lubartowie warunkuje konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, niepełnosprawnym, długotrwale chorym, które są jej pozbawione ze strony rodziny, lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie. Zauważalne jest stale duże zapotrzebowanie w zakresie usług i opieki nad osobami, zwłaszcza starszymi, wymagającymi wielogodzinnej opieki w miejscu zamieszkania. Wiąże się to z corocznym wzrostem nakładów finansowych przeznaczonych na ten cel i koniecznością zabezpieczenia ich w budżecie miasta.

Kolejnym ważnym zagadnieniem, które powinno być uwzględnione w priorytetowych działaniach w obszarze zabezpieczenia społecznego jest wielopłaszczyznowe wsparcie rodzin z dziećmi w celu wzmocnienia funkcji opiekuńczo wychowawczej poprzez:

- realizację Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miasto Lubartów na lata 2020-2022;
- aplikowanie o środki w ramach rządowego programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”;

- kontynuowanie realizacji projektu unijnego „Świetlica nowych szans”.

Grupą wymagającą wsparcia są niewątpliwie rodziny i osoby dotknięte niepełnosprawnością. Kontynuacja dotychczasowych działań w ramach realizowanych projektów i programów, jak również rozwój świadczonych usług pozwoli na poprawę funkcjonowania osób niepełnosprawnych w życiu społecznym poprzez stymulację do podejmowania różnego rodzaju aktywności:

- udział gminy w programie rządowym „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020;
- udział gminy w ramach Programie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wychnieniowa” – edycja 2020;
- udział gminy w „Programie Opieka 75+”.

Realizacja ustawowych zadań w obszarze pomocy społecznej będzie wzbogacona działaniami prowadzonymi w ramach różnych projektów i programów takich jak:

- Program rządowy „Posiłek w szkole i domu na lata 2019-2023”;
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasto Lubartów na lata 2018-2022;
- Program operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

W ramach aktywizacji społecznej i zawodowej długotrwale bezrobotnych oraz pozostających bez pracy klientów MOPS w Lubartowie, kontynuowany będzie projekt unijny „Nie chcę być bierny”, w ramach którego zaplanowano wsparcie dla grupy 50 osób. Projekt zakłada powrót ww. osób na rynek pracy i ich usamodzielnienie, co oznacza wyjście z systemu pomocy społecznej.